

ด่วนที่สุด

ที่ ฉช ๐๐๑๙/ว ๙๐๓

ถึง สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

ตามหนังสือที่ ฉช ๐๐๑๙/ว๐๕๑ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ จังหวัดให้อำเภอดำเนินการศึกษาแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนท้องถิ่น ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและจัดส่งคำสั่งจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ ๓๒๙๓/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนท้องถิ่น ให้อำเภอ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนท้องถิ่น ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บรรลุวัตถุประสงค์ จังหวัดขอให้อำเภอรายงานผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนท้องถิ่น ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายในวันที่ ๒๓ ของทุกเดือน เพื่อจังหวัดจะได้รวบรวมส่งกรมการพัฒนาชุมชนต่อไป รายละเอียดตามเอกสารแนบ

หมายเหตุ : สำหรับเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ขอให้อำเภอรายงานภายในวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน
โทร.๐-๓๘๕๑-๓๖๔๐
โทรสาร ๐-๓๘๕๑-๑๒๓๙

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้
ภายในปี 2565

Change for Good

แนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงครัวเรือน

การพัฒนาประเทศ ตามวิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เป็นการพัฒนาให้ประชาชนคนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขสร้างพื้นฐานการพึ่งตนเองลดความเหลื่อมล้ำ ในระดับครัวเรือน ชุมชนและประเทศ มีความเข้มแข็ง ในการใช้ความสามารถบริหารจัดการชีวิต และบริหารจัดการชุมชน ส่งเสริมการสร้างรายได้ พัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ส่งเสริมความเสมอภาคและเป็นธรรม

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุลเป็นธรรมและมีภูมิคุ้มกัน กับผลกระทบ การเปลี่ยนแปลงทั้งจากภายในชุมชนประเทศและภายนอกจากสังคมโลก ที่จะส่งผลต่อครอบครัว การเตรียมความพร้อมแต่ละครัวเรือนให้ได้รับการพัฒนา อย่างบูรณาการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชา โดยสอดคล้องกับภูมิสังคมที่แต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกันของปัจจัยพื้นฐาน ด้านศักยภาพ วิถีชีวิต วัฒนธรรมและอัตลักษณ์

การพัฒนาประชาชนให้ เข้าใจ แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเกิดการยอมรับและนำไปปฏิบัติ จึงเป็นสิ่งสำคัญ ในการสร้างความสมดุล ระหว่างการมีปัจจัยในการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐาน ฐานะทางเศรษฐกิจ กกับการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อรับมือกับผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลงทางสังคมต่าง ๆ และเพื่อให้ทุกครัวเรือน ในทุกพื้นที่ ได้มีวิถีปฏิบัติตนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ขั้นพื้นฐาน สำหรับการพออยู่ พอกิน ในแต่ละครอบครัว

ผลสำเร็จเป็นรูปธรรม

ในการจัดกิจกรรมการส่งเสริมการพัฒนาหมู่บ้าน ชุมชนท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกครัวเรือนพัฒนาทั้งพื้นที่ ให้มีทัศนคติและสร้างลักษณะนิสัยพึ่งตนเองตามบริบทและภูมิสังคม ทุกครัวเรือนจะต้องปฏิบัติกิจกรรมในครัวเรือน ประกอบด้วย

๑. สร้างความมั่นคงทางอาหาร โดยการ

๑.๑. มีการปลูกผัก พืชสวนครัว เพื่อใช้เป็นประกอบอาหารในชีวิตประจำวัน เพื่อลดค่าใช้จ่ายประจำวันตามสภาพพื้นที่ของครัวเรือน

๑.๒. มีการเลี้ยงสัตว์ที่เป็นอาหารของครัวเรือน เช่น ไก่ เป็ด ปลา กบ หรืออื่น ๆ ตามที่สภาพของพื้นที่แต่ละครัวเรือนจะทำได้

๑.๓. มีการแปรรูป ผลผลิตในบ้านเพื่อเป็นการถนอมอาหาร และใช้ประโยชน์ของในครัวเรือนรูปแบบต่าง ๆ

๒. สร้างสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน โดยการ

๒.๑. มีการบริหารจัดการขยะ ลดการใช้ผลิตภัณฑ์สร้างขยะคัดแยกขยะ นำกลับมาใช้ซ้ำ หมักขยะเปียกเพื่อเป็นปุ๋ย หรือถังขยะเปียกลดโลกร้อน

๒.๒. มีการจัดสุขลักษณะในบ้าน โดยการจัดบริเวณบ้าน สะอาดเป็นระเบียบไม่เป็นแหล่งเพาะเชื้อโรค และพาหะนำโรคสวยงาม เช่น รั้วกินได้ ไม้ดอกไม้ประดับ สะดวกปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์ประกอบอาชีพ

๒.๓. มีการใช้ทรัพยากรในบ้านอย่างคุ้มค่า ประหยัดและเกื้อกูลกัน เช่น น้ำจากการซักผ้านำไปรดต้นไม้ เป็นต้น

๓. สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม โดยการ
  - ๓.๑. มีการปฏิบัติศาสนากิจตามพิธีตามความเชื่อเป็นประจำ มีการแบ่งปันเอื้อเฟื้อเจือจานระหว่างกัน
  - ๓.๒. มีการเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์สาธารณะด้วยจิตอาสาอาสาสมัครเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสาธารณะ ของหมู่บ้านการปรับปรุง ถนน คู คลองหรือการร่วมกิจกรรมการพัฒนาหมู่บ้านอื่น ๆ
  - ๓.๓. มีการออกกำลังกายเสริมสุขภาพ เพื่อสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง ครั้วเรือต้องมีการออกกำลังกายในรูปแบบต่าง ๆ เป็นประจำ

แนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กระทรวงมหาดไทยเห็นความสำคัญในการสร้างพลังการส่งเสริมปรับทัศนคติ และเพิ่มทักษะการดำเนินชีวิตและการสร้างภูมิคุ้มกัน ของประชาชนในระดับครัวเรือน โดยการจัดโครงสร้างการทำงาน การสนับสนุน และการประสาน บูรณาการผ่านคณะทำงานระดับกระทรวง ระดับจังหวัด อำเภอและท้องถิ่น เพื่อสร้างความร่วมมือและแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ทักษะการบริหารและปัจจัยการสนับสนุน ครัวเรือน

คณะกรรมการระดับกระทรวง

ปลัดกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งคณะทำงานการขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงมหาดไทย ประกอบด้วย อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนเป็นประธาน มีผู้ทรงคุณวุฒิเชี่ยวชาญด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง หัวหน้าหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริม สนับสนุนงาน เพื่อกำหนดนโยบายและบูรณาการทำงาน อำนวยการให้การขับเคลื่อนภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คณะกรรมการระดับจังหวัด

ผู้ว่าราชการจังหวัด แต่งตั้ง คณะทำงานการขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน มีหน่วยงาน และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ มีความพร้อมในการร่วมการขับเคลื่อนงาน กำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน บูรณาการแผนงาน งบประมาณ ของแต่ละหน่วยงานเพื่อดำเนินการเป็นเป้าหมายในภาพรวมของจังหวัด

คณะกรรมการระดับอำเภอ

ผู้ว่าราชการจังหวัด แต่งตั้ง คณะทำงานการขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอำเภอ ประกอบด้วย นายอำเภอ เป็นประธาน มีหน่วยงานและผู้ทรงคุณวุฒิเป็นคณะทำงาน เพื่อบูรณาการเป้าหมาย การดำเนินงาน แผนงาน โครงการ กิจกรรม และปัจจัยการดำเนินงาน รวมถึงการกำกับ เร่งรัด ตรวจสอบและประสานกับหน่วยราชการ เอกชนและภาคประชาชน เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คณะกรรมการขับเคลื่อนฯ ตำบล

คณะกรรมการระดับตำบล

นายอำเภอ แต่งตั้ง คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วย ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นประธาน ซึ่งมีปัจจัยในการส่งเสริม สนับสนุนการ

/พัฒนาครัวเรือน...

พัฒนาครัวเรือนและเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับประชาชนในชุมชน รวมทั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีประสบการณ์และมีหน้าที่ดูแลความเป็นอยู่ของประชาชน รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐ เอกชน วิชาการ ผู้นำศาสนา ประชาสังคม สื่อสารมวลชน นักประชาสัมพันธ์ และปราชญ์ประชาชน ที่มีความชำนาญ รอบรู้ในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ทฤษฎีใหม่จากศาสตร์พระราชา เพื่อกำหนดแนวทาง การสร้างความรู้ ปรับเปลี่ยนวิถีคิด ทัศนคติของประชาชน ให้น้อมนำไปปรับใช้ในครัวเรือน

วิธีการขับเคลื่อนการพัฒนาครัวเรือน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑. **เข้าใจ** ทีมงานวางแผนการปฏิบัติ เพื่อสร้างเครือข่ายผู้รอบรู้ มีประสบการณ์ เชี่ยวชาญ กำหนดแนวทางการสร้างความรู้ วิธีเปลี่ยนลักษณะนิสัยการดำเนินชีวิตของประชาชนทุกครัวเรือนศึกษา วิเคราะห์สภาพพื้นที่ สภาพของชุมชนท้องถิ่น ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ ว่ามีสถานการณ์เป็นอย่างไร มีเหตุการณ์ ไตบ้าง ที่มีแนวโน้มว่าจะส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างไร เพื่อเตรียมสร้างกิจกรรมรณรงค์ สร้างการรับรู้ และความตระหนักในการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของครัวเรือน

๒. **เข้าถึง** สร้างความตระหนักในสถานการณ์ที่เป็นอยู่ นำเสนอแนวความคิดการดำเนินชีวิตตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงการปรับปรุงและพัฒนาชีวิตด้วยศาสตร์พระราชา ผ่านสื่อการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ การสร้างความรู้ในรูปแบบที่เหมาะสม เช่น แนะนำรายบุคคล ครัวเรือน การประชุม การอบรม กระบวนการกลุ่ม การสาธิต การเรียนรู้ผ่านการทำจริง และวางแผนการพัฒนา ครัวเรือนตัวเองต่อไป

๓. **พัฒนา** สนับสนุนการดำเนินงานในแต่ละครัวเรือน ในกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการพึ่งตนเอง โดยต้องการ ยอมรับ น้อมนำไปปฏิบัติอย่างจริงจัง มีเป้าหมายชัดเจน มั่นใจในวิธีการปฏิบัติ ทบทวนการ ปฏิบัติ พร้อมปรับปรุงยกระดับให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

๔. **เสริมแรง** สร้างกิจกรรมเชิดชูเกียรติผู้ประสบความสำเร็จ ตามระดับความต้องการ เช่น การให้รางวัล การสร้างความยอมรับ การประกาศเป็นต้นแบบเป็นครู เป็นจุดเรียนรู้เพื่อขยายผลต่อเนื่อง

๕. **การตรวจติดตาม** เพื่อการกำกับ ให้การปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนาครัวเรือนเป็นไปตาม แนวทางและช่วงเวลาที่กำหนด ปรับปรุงวิธีการและสนับสนุนครัวเรือนเพื่อให้ประสบความสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์

กลุ่มเป้าหมาย

ครัวเรือนทุกครัวเรือน ในพื้นที่ ตำบล ท้องถิ่น

การรายงานผล

คณะกรรมการแต่ละคณะ มีการประชุมเป็นประจำทุกเดือน เพื่อติดตาม ประเมินผล ปรับเปลี่ยน แนวทาง เพิ่มเติมปรับปรุงวิธีการทำงาน และรายงานผลให้ กรรมการพัฒนาชุมชนเดือนละครั้ง

คณะกรรมการแต่ละคณะ รายงานผลความสำเร็จ เป็นจำนวนของครัวเรือนที่มีกิจกรรม การปฏิบัติ วิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้มีความมั่นคงทางอาหาร มีสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน มีภูมิคุ้มกัน ทางสังคมครบถ้วน ตามแบบรายงานที่กำหนด

.....

(ตัวอย่าง)

แบบรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนท้องถิ่น ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

จังหวัด.....

ประจำเดือน.....มกราคม.....

จำนวนครัวเรือน ทั้งจังหวัด.....266.....ครัวเรือน

จำนวนครัวเรือนที่เข้าร่วมกิจกรรมในรอบเดือนนี้.....250.....ครัวเรือน

คิดเป็นร้อยละ.....93.98.....ของครัวเรือนทั้งหมด

ที่	ชื่อกิจกรรม	สร้างความมั่นคงทางอาหาร (ครัวเรือน)	สร้างสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน (ครัวเรือน)	สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม (ครัวเรือน)	อื่นๆของชุมชน (ครัวเรือน/แห่ง/หมู่บ้าน ฯลฯ)
1	ปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ ได้แก่ พริก กระเพรา มะเขือ	250			
2	ปลูกข้าวอินทรีย์		100		
3	ออกกำลังกาย จำนวน 100 คน			100	
4	ชุมชนถนนกินได้ ระยะทาง 1 กม.				30 แห่ง
5	จิตอาสาทำความสะอาดหมู่บ้าน ระยะทาง 5 กม.			250	
6	ประชุมคณะกรรมการฯ จำนวน 20 คน				1 ครั้ง

ผู้รายงาน.....

( )

ตำแหน่ง.....

วันที่.....

หมายเหตุ : 1. กิจกรรมอื่นๆ เช่น กิจกรรมโคก หนอง นา โมเดล ,ชุมชนถนนกินได้,ธนาคารขยะ,กิจกรรมตามกระบวนการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น

2. แนบไฟล์ภาพถ่ายการดำเนินกิจกรรม อย่างน้อยกิจกรรมละ 2 ภาพ รูปแบบไฟล์ JPEG

3. ส่งรายงานพร้อมภาพถ่ายการดำเนินกิจกรรม ช่องทาง LINE กลุ่มหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ,ทางระบบสำนักงานอัตโนมัติ (OA) หรือทางอีเมล Community.2561@gmail.com

แบบรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนท้องถิ่น ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

อำเภอ..... จังหวัดฉะเชิงเทรา
 ประจำเดือน .....พ.ศ. ๒๕๖๓

จำนวนครัวเรือน ทั้งจังหวัด.....ครัวเรือน

จำนวนครัวเรือนที่เข้าร่วมกิจกรรมในรอบเดือนนี้.....ครัวเรือน

คิดเป็นร้อยละ.....ของครัวเรือนทั้งหมด

ที่	ชื่อกิจกรรม	สร้างความมั่นคงทางอาหาร (ครัวเรือน)	สร้างสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน (ครัวเรือน)	สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม (ครัวเรือน)	อื่นๆของชุมชน (ครัวเรือน/แห่ง/หมู่บ้าน ฯลฯ)
1					
2					
3					
4					
5					

ผู้รายงาน.....
 ( )
 ตำแหน่ง.....
 วันที่.....

- หมายเหตุ : 1. กิจกรรมอื่นๆ เช่น กิจกรรมโคก หนอง นา โมเดล ,ชุมชนถนนกินได้,ธนาคารขยะ,กิจกรรมตามกระบวนการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น
 2. แนบไฟล์ภาพถ่ายการดำเนินกิจกรรม อย่างน้อยกิจกรรมละ 2 ภาพ รูปแบบไฟล์ JPEG
 3. ส่งรายงานพร้อมภาพถ่ายการดำเนินกิจกรรม ช่องทาง LINE กลุ่มหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ,ทางระบบสำนักงานอัตโนมัติ (OA) หรือทางอีเมล Community.2561@gmail.com